

Nieuwsbrief juli 2013

Dierenartsenpraktijk Zuid-West Friesland

• 0514-561577 • info@dierenartsenpraktijklemsterland.nl •

Hierbij de nieuwsbrief van juli 2013, voor onder de parasol.

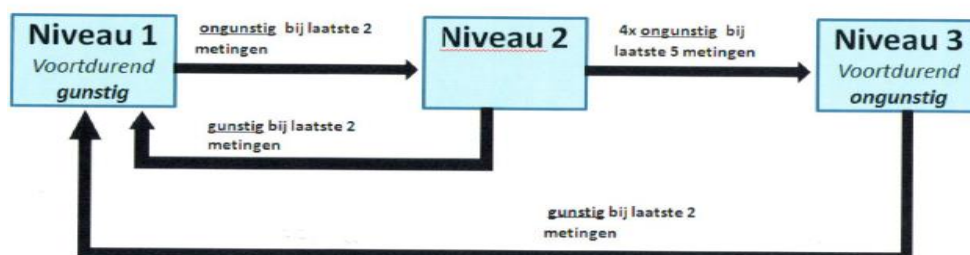
- Salmonella
- Kexxtone
- Injectie Spuit
- Diarree Kalveren; Cryptosporidiose, Coccidiose en Giardia

Salmonella

Er worden telkens tankmonsters onderzocht zijn op salmonella. Wat moet er gebeuren als de tank positief is of herhaaldelijk positief.

Zie onderstaand schema;

Criteria niveaus salmonella tankmelkonderzoek

Inspanningsverplichtingen

- Niveau 1
 - Geen verplichting. Wel: **verdedig uw positie!**
- Niveau 2
 - Deelname workshop salmonella of deelname GD programma Salmonella onverdacht
- Niveau 3
 - Opstellen Plan van Aanpak (PvA) met dierenarts

Zoals u ziet moet er iets gebeuren als uw tank 2 x achter elkaar positief is. U heb dan de keuze om in te stappen in het GD programma Salmonella onverdacht of u moet de cursus Salmonella volgen (of hebben gevolgd in de afgelopen 3 jaar). Een aantal van u hebben deze cursus reeds gevolgd maar niet iedereen. Daarom wordt er op nieuw een **CURSUS** gegeven, opgeven kan via mail of telefoon info@dierenartsenpraktijklemsterland.nl . De kosten van deze cursus bedraagt 75 euro excl.

Kexxtone nieuw middel ter voorkoming van ketose

Ketose, of slepende melkziekte, is op veel melkveebedrijven veel voorkomend, en heeft vaak negatieve gevolgen. Het is een veel te dure aandoening. De gezondheid van de koe, haar vruchtbaarheid en de melkproductie worden aangetast. Koeien die verborgen ketose ontwikkelen hebben een verhoogd risico op lebmaagverplaatsingen, cysteuze eierstokken, het aan de nageboorte blijven staan en baarmoederontstekingen. Bovendien dreigt voor deze dieren vaak een vroegtijdige afvoer. Door deze gevolgen is ketose een dure aandoening. De kosten per getroffen koe variëren van €250 tot €600 per koe per jaar en het gedoe en het verzorgen van zieke dieren die niet goed opstarten gaat gepaard met extra arbeid, tijd en de nodige stress. Wanneer ketose in kaart is gebracht en de risicodieren zijn geïdentificeerd dan kan hier nu vooraf wat aan worden gedaan. Per april 2013 is namelijk Kexxtone op de markt. Dit is een nieuw middel en, de eerste diergeneeskundige oplossing op voorschrift van de dierenarts, die de incidentie van ketose met 74% vermindert bij melkkoeien en vaarzen rond het afkalven. Vanaf 3-4 weken voor het afkalven kan u de dieren die een verhoogd risico hebben op het ontwikkelen van ketose behandelen door éénmalig eenvoudig een Kexxtone bolus toe te dienen. De bolus werkt vanaf de dag dat de bolus wordt ingebracht 95 dagen. Hierdoor wordt het dier van 3 weken voor het afkalven tot 10 weken na het afkalven beschermd door een continue afgifte in de pens van de actieve stof monensin waardoor de aanmaak van glucose wordt bevordert. Kexxtone heeft geen wachttijd voor melk en vlees. En u weet voorkomen is beter dan genezen!

Injectie Spuit

In de voor ons sterk veranderende wereld breng ik onder de aandacht, dat bij Q-lip controles er ook gelet wordt op het gebruik van injectiespuiten. Deze dienen schoon en deugdelijk te zijn. Het is mogelijk de revolverspuit Roux of evt. ander merk te reviseren, breng de spuit op de praktijk en wij maken dit in orde voor jullie. Op deze manier kan er altijd een goed functionerend exemplaar aanwezig zijn. Schoon houden doen jullie zelf.

Tip: haal het grove vuil met kraan eraf, en plaats de redelijk schone spuit in de afwasmachine. Bij het inelkaar zetten, draaiende delen en zuigers evt. licht inspuiten met Siliconen-spray.

Diarree Kalveren - Cryptosporidiose, Coccidiose en Giardia

In de vorige nieuwsbrief hebben we het gehad over kalverdiarree door E-coli. In deze nieuwsbrief willen we het hebben over diarree door protozoa. Namelijk door Cryptosporidium, Coccidiose en Giardia. Deze protozoën hebben gemeen dat ze "sporen" oöcyten genaamd in de omgeving achterlaten. Dit zijn eitjes die vervolgens weer een nieuw dier ziek kunnen maken.

Cryptosporidium parvum veroorzaakt vooral diarree bij kalveren die tussen 5 en 20 dagen oud zijn. Het ziektebeeld is niet uniek, het is dus moeilijk de ziekte klinisch te onderscheiden van andere darminfecties bij jonge kalveren. De eerste symptomen zijn lusteloosheid en verlies van eetlust, gevolgd door met tussenpozen optredende diarree en uitdroging. De normale behandeling van diarree (het toedienen van vocht met elektrolyten en antibiotica) heeft onvoldoende effect bij door Cryptosporidiose veroorzaakte diarree. Tijdens de ziekte treedt een aanzienlijk verlies van lichaamsgewicht op. Sommige kalveren sterven uiteindelijk sterk vermagerd. Bepaalde stammen van *Cryptosporidium parvum* zijn zo vervelend, dat zij 25% sterfte veroorzaken. Kalveren die na een periode van 7 tot 15 dagen herstellen van klinische cryptosporidiose vertonen een uitgesproken groeivertraging, met alle nadelige (economische) gevolgen van dien. Daarnaast is Crypto een "zoönose" dat wil zeggen besmettelijk voor mensen. Doormiddel van mestonderzoek kunnen wij vaststellen of de diarree veroorzaakt is door cryptosporidiose. De **behandeling** van Cryptosporidiose bestaat uit het dagelijks toedienen van Halocur gedurende 7 dagen. Daarnaast is het verstandig om, na het aantonen van crypto alle pasgeboren kalveren vanaf 24 uur, 7 dagen te behandelen met Halocur zodat ze de ziekte niet ontwikkelen en er dus geen schade optreedt.

Coccidiose treedt normaal veel later op namelijk na 2 tot 3 weken na opname van coccidiose sporen. De coccidiën vermenigvuldigen zich in de darmwand waarbij ze veel cellen beschadigen. Pas na behoorlijke darmschade, treden er klinische symptomen van een coccidiose besmetting op. Deze lopen uiteen van geen verschijnselen tot ernstige diarree (soms met bloedbijmenging) waarop soms hevig wordt geperst, uitdroging, bloedarmoede en groeivertraging. Coccidiose is dus een serieuze aandoening die veel geld kan kosten. De ernst van de verschijnselen hangt af van de hoeveelheid opgenomen oöcyten en de algemene weerstand van het kalf. Stress kan de weerstand aanzienlijk verminderen en vormt een belangrijke risicofactor voor coccidiose. Stress wordt o.a. veroorzaakt door het verplaatsen en mengen van kalveren of door abrupte voerovergangen. De **behandeling** van coccidiose bestaat uit het eenmalig ingeven van Baycox of Vecoxan, evt. na 14 dagen eenmaal herhalen.

Giardia wordt niet vaak aangetoond, maar is in opkomst. In onze praktijk hebben we nu een bedrijf waarbij het is aangetoond. Hiernaast is Giardia ook een zoönose. Amper drie dagen na de orale opname van besmettelijke cysten zien we al nieuwe cysten in de mest van kalveren. Een besmetting kan het gevolg zijn van direct contact met een geïnfecteerd dier, materialen of omgeving. Omgevingsfactoren zijn hierbij erg belangrijk!! Recent onderzoek toonde aan dat Giardia bij kalveren een groeivertraging teweegbrengt van 100 gram per dag. Een infectie met Giardia leidt tot beschadiging van de dunne darm en bijgevolg tot een verstoorde opname van voedingsstoffen en water. Vaak hebben de aangetaste dieren last van deegachtige tot vloeibare en vaak slijmerige vetrijke mest en een dof haarkleed. Acute diarree kan optreden, maar meestal gaat het om een meer chronisch of met tussenpozen verschijnend probleem. Deze diarree reageert niet goed op een klassieke antibioticabehandeling. De diagnose op basis van de klinische waarneming moeten we daarom bevestigen door de parasiet aan te tonen in mest, hiervoor zijn meerdere mestmonsters

nodig . Ofwel verzamel je drie opeenvolgende dagen mest van eenzelfde dier, ofwel neem je mest bij verschillende kalfjes die samen gehuisvest zijn. Het beste neem je monsters van kalveren van twee tot vier weken oud. Bij deze dieren is de uitscheiding namelijk meestal het hoogst. De **behandeling** voor kalveren besmet met Giardia bestaat uit een orale toediening van 15 mg/kg fenbendazole (Panacur) tijdens drie opeenvolgende dagen. Deze behandeling kan de uitscheiding van besmettelijke cysten via de mest niet volledig onderdrukken, maar de ziekte tekens verminderen wel sterk. Samen met hygiëne kan het tot verbetering komen.

Managementsmaatregelen uitermate belangrijk.

- Kalveren twee weken apart houden in een Kalvertaxi/Iglo of eenling Box. Ieder kalf zijn eigen evt. genummerde melkemmer en voederbak. Werken van jong naar oud. (eerste weken is besmetting kans het grootst). Na twee weken alles goed ontstmetten.
- All-in All-out; kalveren zoveel mogelijk elkaar in een groep houden en als groep doorschuiven.
- Mestonderzoek; Snel-test Fassi Bio Diar op praktijk verkrijgbaar en zelf uit te voeren, deze test: E. Coli/Cryptosporidium/Salmonella/Rota Corona, vraag op praktijk een begeleidend onderzoekformulier, zodat je de uitkomst van de test in de boekhouding kan opbergen. Hiernaast kan de mest opgestuurd worden naar de GD. Voordeel hiervan is in geval van E. Coli er een ABG (antibiogram) gemaakt kan worden voor inzet juiste antibioticum.
- Coccidiose kan onder microscoop in de praktijk aangetoond worden.
- Giardia, meestal sectie of 3 dagen mest, opgestuurd naar de GD.

Met vriendelijke groet,

DAP Zuidwest Friesland.